

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 5 sierpnia 1977 r.

w sprawie granic wód, linii brzegu, urządzeń nad wodami oraz klas wód śródlądowych żeglownych

Na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 1—4 ustawy z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się granice między wodami śródlądowymi i morskimi; granice określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Granicę między wodami śródlądowymi a morskimi nie określonymi w ust. 1 stanowi linia łącząca oba brzegi rzeki lub kanału przy ujściu do wody morskiej.

§ 2. 1. Linię brzegu ustala w drodze decyzji właściwy terenowy organ administracji państwowej na wniosek zainteresowanego zakładu. W razie potrzeby linia brzegu może być oznaczona w terenie.

2. Podstawę ustalenia linii brzegu stanowi dostarczony przez wnioskodawcę projekt rozgraniczenia gruntów pokrytych wodami od gruntów przyległych; projekt powinien zawierać:

- 1) krótki opis techniczny,
- 2) mapę sytuacyjną w skali, w jakiej sporządzony jest projekt regulacji wód śródlądowych, lub w skali 1 : 5000 albo 1 : 2000, z wykazaniem:
  - a) punktów stałych osnowy poziomej nawiązanych do sieci państwowej, za których pomocą można nanieść linię brzegu,
  - b) granicy stałego porostu traw,
  - c) krawędzi brzegów, przymulisk, odsypisk i wysp,
  - d) proponowanej linii brzegu oznaczonej kolorem czerwonym.

3. Terenowy organ administracji państwowej może w uzasadnionych wypadkach zwolnić wnioskodawcę od dostarczenia niektórych danych, o których mowa w ust. 2 pkt 2.

§ 3. 1. Postępowanie wodnoprawne w sprawie ustalenia linii brzegu może być przeprowadzone łącznie z postępowaniem w sprawie wydania pozwolenia na wykonanie urządzeń do regulacji wód.

2. W uzasadnionych wypadkach decyzja o ustaleniu linii brzegu może być wydana po uzyskaniu przez zakład pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie niecierpiących zwłoki urządzeń do regulacji wód.

§ 4. 1. Jeżeli krawędź brzegu jest wyraźna, linia brzegu biegnie tą krawędzią.

2. Jeżeli krawędzie brzegów nie są wyraźne, linia brzegu biegnie granicą stałego porostu traw, a jeżeli granica ta leży powyżej stanu zwyczajnego wody — linią przecięcia się zwierciadła wody z gruntem przyległym przy stanie zwyczajnym wody.

3. Jeżeli brzegi wód są uregulowane, linia brzegu biegnie linią łączącą zewnętrzne krawędzie budowli regulacyjnych, a przy plantacjach wikliny na gruntach uzyskanych w wyniku regulacji — granicą plantacji od strony lądu.

§ 5. Decyzją ustalającą linię brzegu obejmuje się cały brzeg objęty projektem regulacji lub jego poszczególne odcinki, a jeżeli decyzja ustala linię brzegu na rzekach, potokach górskich, kanałach i innych ciekach, powinna ona obejmować obydwie brzegi danego odcinka cieku.

§ 6. Wzniesienie dolnej krawędzi konstrukcji mostu ponad najwyższy poziom wody spiętrzonej, przyjęty przy projektowaniu mostu, nie może być mniejsze niż:

- 1) 1,5 m — na wodach śródlądowych żeglownych,
- 2) 1,0 m — na rzekach nieżeglownych oraz na potokach górskich,
- 3) 0,5 m — na pozostałych wodach śródlądowych.

§ 7. 1. Wzniesienie dolnej krawędzi konstrukcji tymczasowych mostów objazdowych budowanych na wodach nieżeglownych na okres nie dłuższy niż 3 lata nie może być mniejsze niż:

- 1) 0,5 m ponad najwyższy poziom wody spiętrzonej, przyjęty przy projektowaniu mostu, jeżeli konstruk-

cja nośna nie jest rozbiegana na okres spływu wielkich wód, lub

- 2) 1.0 m ponad stan zwyczajny wody, jeżeli konstrukcja nosna mostu jest rozbiegana na okres spływu wielkich wód.

2. Wzniesienie dolnej krawędzi konstrukcji tymczasowej mostów objazdowych budowanych na wodach żeglownych na okres nie dłuższy niż 3 lata oraz wzniesienie dolnej krawędzi konstrukcji rusztowań budowlanych mostów ustala właściwy terenowy organ administracji państwowej z uwzględnieniem wysokości zapewniającej swobodny ruch statków przy najwyższym poziomie wody żeglownej.

§ 8. Przepisy § 6 i 7 stosuje się odpowiednio do kładek dla pieszych, rurociągów i innych podobnych obiektów.

§ 9. 1. Ustala się wody śródlądowe żeglowne według klas od I do V.

2. Dla każdej klasy wód śródlądowych żeglownych określa się dane w zakresie:

- 1) najmniejszej głębokości gwarantowanej z określeniem czasu jej trwania,
- 2) średniej głębokości nawigacyjnej w okresie trwania żeglugi,
- 3) minimalnej szerokości i głębokości oraz promienia łuku drogi wodnej,
- 4) długości i szerokości komór śluzowych oraz ich głębokości na progu.

3. Wody śródlądowe żeglowne oraz zasady ustalania ich klas określają załączniki nr 2 i 3 do rozporządzenia.

4. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa określa w drodze zarządzenia klasy wód śródlądowych żeglownych.

§ 10. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Prezesa Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej z dnia 10 stycznia 1964 r. w sprawie ustalenia linii brzegu na wodach śródlądowych (Monitor Polski Nr 7, poz. 34),
- 2) zarządzenie Prezesa Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej z dnia 18 maja 1964 r. w sprawie ustalania wysokości wzniesienia dolnej krawędzi konstrukcji mostów na wodach śródlądowych (Monitor Polski Nr 36, poz. 170),
- 3) zarządzenie Prezesa Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej z dnia 8 listopada 1967 r. w sprawie uznania niektórych wód śródlądowych za żeglowne i spławne (Monitor Polski z 1967 r. Nr 63, poz. 301 i z 1970 r. Nr 44, poz. 353),
- 4) zarządzenie Prezesa Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej z dnia 8 czerwca 1968 r. w sprawie ustalenia granic pomiędzy wodami śródlądowymi a morskimi wodami wewnętrznymi i morzem terytorialnym (Monitor Polski Nr 26, poz. 172).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 1977 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1977 r. (poz. 110).

Załącznik nr 1

GRANICE MIĘDZY WODAMI ŚRÓDLĄDOWYMI A MORSKIMI WODAMI WEWNĘTRZNYMI I MORZEM TERYTORIALNYM

- 1) Rzeka Pasłęka — granicą jest linia łącząca oba brzegi rzeki przy ujściu do Zalewu Wiślanego oraz północna krawędź wrót pomiędzy rzeką Pasłęką a kanałem portowym,
- 2) rzeka Elbląg — granica biegnie wzdłuż północnej krawędzi podnóża wału odgradzającego Żuławy od Zalewu Wiślanego i przecina prostopadle koryto rzeki (km 17,7),
- 3) ujście rzeki Wisły — granicą jest linia łącząca główne falochrony wysuniętych w morze,
- 4) rzeka Martwa Wisła — granicą jest linia łącząca południowy kraniec przystani rybackiej w miejscowości Górki Wschodnie z ujściem Kanału Wiślinka,
- 5) rzeka Motława, stare i nowe koryto — granica biegnie wzdłuż północnej krawędzi mostu Zielonego i mostu Stągiewnego w Gdańsku,
- 6) rzeka Łeba — granica biegnie północną krawędzią mostu na ul. Bieruta w Łebie,
- 7) rzeka Łupawa — granica biegnie wzdłuż północnej krawędzi mostu drogowego w miejscowości Rowy,
- 8) rzeka Słupia — granica biegnie wzdłuż północnej krawędzi mostu kolejowego w Ustce,
- 9) rzeka Wieprz — granica biegnie wzdłuż północnej krawędzi mostu dla pieszych w Darłowie,
- 10) rzeka Parsęta — granica biegnie wzdłuż północnej krawędzi mostu kolejowego (słup graniczny 78), a następnie poprzez słupy graniczne od 77 do 66 w Kołobrzegu,
- 11) kanał łączący jezioro Resko Przymorskie z morzem — granica biegnie prostopadle do osi kanału w miejscu jego połączenia z jeziorem.
- 12) rzeka Rega — granica biegnie prostopadle do osi rzeki przed przyczółkami mostu drogowego od strony morza w miejscowości Mrzeżyno,
- 13) kanał łączący jezioro Liwia Łuża z morzem — granica biegnie prostopadle do osi kanału w odległości 250 m na południe od morza,
- 14) rzeka Swiniec — granica biegnie prostopadle do osi rzeki od strony zatoki Karpinka — przed przyczółkami mostu drogowego na drodze łączącej Kamień Pomorski i Dziwnów,
- 15) rzeka Grzybnica — granica biegnie prostopadle do osi dwóch ujść rzeki Grzybnicy przed przyczółkami mostów drogowych od strony Cichej Zatoki,
- 16) rzeki Stepnica i Gowienica — granica biegnie prostopadle do osi tych rzek, przed przyczółkami mostów drogowych na drodze łączącej Stepnicę z Wolinem po stronie Roztoki Odrzańskiej,
- 17) Jezioro Dąbie — granica biegnie prostopadle do wlotów: Inskiego Nurta, nurtów Babina i Czapina oraz rzeki Duńczyca,

- 18) rzeka Święta — granica biegnie prostopadle do osi rzeki, w odległości 10 m powyżej ujścia do rzeki Odry,
- 19) rzeka Parńca — granica biegnie prostopadle do osi rzeki przy połączeniu z rzeką Regalicą i dalej przy moście Portowym prostopadle do osi rzeki przed przyczółkami tego mostu od strony wschodniej,
- 20) rzeka Odra Zachodnia — granica biegnie prostopadle do osi rzeki wzdłuż linii łączącej punkt geodezyjny 637 na zachodnim brzegu rzeki z punktem geodezyjnym 186 na wschodnim brzegu rzeki (km 66,380 od morza),
- 21) Policki Nurt — granica biegnie prostopadle do osi ciekłu w odległości 700 m od jego wlotu do rzeki Odry,
- 22) kanał portowy Police — granica przebiega w sposób pozostawiający cały basen portu barkowego w obrębie morskich wód wewnętrznych.

Załącznik nr 2**WODY ŚRÓDLĄDOWE ŻEGLOWNE**

- 1) Rzeka Biebrza od ujścia Kanału Augustowskiego do ujścia do rzeki Narwi,
- 2) rzeka Brda od połączenia z Kanałem Bydgoskim w miejscowości Czyżówko do ujścia do rzeki Wisły,
- 3) rzeka Bug od ujścia rzeki Muchawiec do ujścia do rzeki Narwi,
- 4) rzeka Dunajec od ujścia rzeki Białej do ujścia do rzeki Wisły,
- 5) rzeka Elbląg od jeziora Drużno do Zalewu Wiślanego wraz z Kanałem Jagiellońskim,
- 6) jezioro Dąbie,
- 7) jezioro Wigry,
- 8) Kanał Augustowski od połączenia z rzeką Biebrzą do granicy Panstwa wraz z jeziorami znajdującymi się na trasie tego kanału,
- 9) Kanał Bydgoski,
- 10) Kanał Gliwicki wraz z Kanałem Kędzierzyńskim,
- 11) Kanał Łaczański,
- 12) Kanał Ślesinski wraz z jeziorem Gopło,
- 13) Kanał Żerański,
- 14) rzeka Narew od ujścia rzeki Biebrzy do ujścia do rzeki Wisły wraz z Jeziorem Zegrzyńskim,
- 15) rzeka Nogat od rzeki Wisły do ujścia do Zalewu Wiślanego,
- 16) rzeka Noteć Górna od jeziora Gopło do połączenia z kanałem Górnonoteckim, Kanał Górnonotecki oraz rzeka Noteć Dolna od połączenia z Kanałem Bydgoskim do ujścia do rzeki Warty,
- 17) rzeka Nysa Łużycka od Gubina do ujścia do rzeki Odry,
- 18) rzeka Odra od Raciborza do połączenia z rzeką Regalicą wraz z tą rzeką i bocznymi odgałęzieniami do jeziora Dąbie,
- 19) rzeka Odra Zachodnia wraz z odgałęzieniem od jazu w miejscowości Widuchowa km 704,1 rzeki Odry — do granicy wód morskich,
- 20) rzeka Pisa od jeziora Roś do ujścia do rzeki Narwi,
- 21) rzeka Przemsza od połączenia rzek Białej Przemszy i Czarnej Przemszy do ujścia do rzeki Wisły,
- 22) rzeka San od ujścia rzeki Tanew do ujścia rzeki Wisły,
- 23) rzeka Szkarpa od rzeki Wisły do Zalewu Wiślanego,
- 24) systemat Jezior Mazurskich obejmujący jeziora połączone rzekami i kanałami od Jeziora Roś (włącznie) do m. Węgorzewa wraz z bocznymi odgałęzieniami,
- 25) systemat Jezior Warmińskich obejmujący szlak główny połączonych jezior rzekami lub kanałami od rzeki Elbląg do miast Ostródy i Hawy z bocznymi odgałęzieniami,
- 26) rzeka Warta od Kanału Ślesńskiego do ujścia do rzeki Odry,
- 27) rzeka Wisła od ujścia rzeki Przemszy do ujścia do morza,
- 28) rzeka Wisła Gdańska (Wisła Martwa) od rzeki Wisły w Przegalinie do linii łączącej południowy kraniec przystani rybackiej w miejscowości Górki Wschodnie z ujściem Kanału Wiślinka.

Załącznik nr 3**ZASADY USTALANIA KLAS WÓD ŚRÓDLĄDOWYCH ŻEGLOWNYCH**

I

Ep.	Wyszczególnienie	Wskaźniki określające klasę wód śródlądowych żeglownych				
		I	II	III	IV	V
1	2	3	4	5	6	7
1	Dopuszczalna ładowność statku w tonach	300	500	1000	1500	3000
2	Głębokość szlaku żeglownego na rzekach					
	a) najmniejsza głębokość gwarantowana w m	0,8	1,3	1,8	2,1	3,0
	b) % gwarancji najmniejszej głębokości	80	85	90	95	95
	c) średnia głębokość nawigacyjna w m	1,0	1,6	2,0	2,5	3,5
3	Układ w planie szlaku żeglownego rzek					
	a) szerokość szlaku żeglownego w m	30	40	50	60	90
	b) najmniejszy promień łuku osi szlaku w m	250	400	500	650	750

Lp.	Wyszczególnienie	Wskazniki określające klasę wód śródlądowych żeglownych				
		I	II	III	IV	V
1	2	3	4	5	6	7
4	Wymiary kanałów					
	a) najmniejsza szerokość w m na poziomie dna typowego statku o dopuszczalnej ładowności przy pełnym zanurzeniu	30	35	40	50	50
	b) najmniejsza głębokość wody w kanale w m	2,0	2,5	3,0	4,0	4,5
	c) najmniejszy promień łuku osi kanału w m	300	500	650	800	1000
5	Gabaryty komór śluzowych					
	a) długość komory w m	42	85*)	85	190	190
	b) szerokość komory w m	3,2	60	12,0	12 lub 24	12 lub 24
	c) głębokość komory na progu w m	1,5	2,5	3,0	3,5	4 0
6	Najmniejszy prześwit pod mostami					
	a) wysokość spodu konstrukcji mostu ponad najwyższą wodę żeglowną (NWŻ) w m	4,5	4,5	5,0	5,5	6,0
	b) szerokość przęsła żeglownego w świetle w m	30	35	40	50	50
7	Najmniejsze wzniesienie linii napowietrznych ponad NWŻ					
	a) linii napowietrznych niskiego napięcia w m	8	8	10	12	12
	b) linii napowietrznych wysokiego napięcia w m	10	12	12	14	16

* Dotyczy nowo budowanych i modernizowanych dróg wodnych.

II

Wody śródlądowe żeglowne mogą być zaliczane do jednej z klas, jeżeli:

- 1) poszerzenie szlaku żeglownego na łukach nie jest mniejsze niż:
- a) na kanale i na rzece bez uwzględnienia kąta dryfu:

$$\Delta B = \frac{L^2}{2R}$$

przy czym

- ΔB — oznacza wielkość poszerzenia szlaku żeglownego w m,
 L — długość statku lub zestawu pchanego w m,
 R — promień łuku osi szlaku żeglownego w m,

- b) na rzece z uwzględnieniem kąta dryfu:

$$\Delta B = \frac{(L + 2R \operatorname{tg} \beta)^2}{8R}$$

przy czym

- ΔB , L i R — oznaczono jak w pkt 1 lit a),
 β — oznacza kąt dryfu;

nominalna wielkość łuku na kanałach może być mniejsza jedynie w wyjątkowych wypadkach w obrębie miast i osiedli i pod warunkiem jednak znacznego poszerzenia kanału,

- 2) współczynnik żeglowności „n” określający optymalny przekrój nowo budowanego lub modernizowanego kanału:

$$n = \frac{F}{t} \text{ nie jest mniejszy od } 7$$

przy czym

- F — oznacza przekrój poprzeczny drogi wodnej,
 t — oznacza przekrój poprzeczny statku.